

5. Постмодернізм: енциклопедія / сост. и науч. ред.: А. А. Грицанов, М. А. Можейко. – Минск: Интерпрессервис: Кн. дом, 2001. – 1038 с.

6. Постмодернізм. Сучасна філософія. Філософський портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://all-filosof.ru/istorija-filosofii/28/467-postmodernizm>.

7. Шейко В. М., Богуцький Ю. П., Германова де Діас Е. В. Культурологія / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький, Е. В. Германова де Діас. – К.: Знання, 2012. – 494 с.

8. Эко У. Инновация и повторение. Между эстетикой модерна и постмодерна / У. Эко // Философия эпохи постмодерна. – 1996. – С.53.

9. Nye J. S. Soft Power: The Means to Success in World Politics / J. S. Nye. – Public Affairs, 2004. – 191 p.

References

1. Bodrijjar Zh. Prozrachnost' zla / Zhan Bodrijjar / [per. s fr. L. Ljubarskoj i E. Markovskoj]. – М.: Dobrosvet, 2000. – 258 s.

2. Delez Zh. Razlichie i povtorenie / Zh. Delez. – SPb.: Petropolis, 1998. – 348 s.

3. Mishel' Fuko – filosofija, citaty. Filosofija. Obsheobrazovatel'nyj portal «Mir nauki» [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <http://worldofscience.ru/filosofija/3129-mishel-fuko-filosofiya-tsitaty.html>.

4. Kim Chan, Moborn Rene. Strategija Blakytynogo Okeanu. Jak stvoryty bezhmarnyj rynkovyj prostir i pozbutysja konkurencii' / Chan Kim, Rene Moborn. – К.: «Klub Simejnogo Dozwillja», 2016. – 384 s.

5. Postmodernizm: jenciklopedija / sost. i nach. red.: A. A. Gri-canov, M. A. Mozhejko. – Minsk: Interpresservis: Kn. dom, 2001. – 1038 s.

6. Postmodernizm. Suchasna filosofija. Filofs'kyj portal [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://all-filosof.ru/istorija-filosofii/28/467-postmodernizm>.

7. Shejko V. M., Boguc'kyj Ju. P., Germanova de Dias E. V. Kul'turologija / V. M. Shejko, Ju. P. Boguckyj, E. V. Germanova de Dias. – К.: Znannja, 2012. – 494 s.

8. Jeko U. Innovacija i povtorenie. Mezhdju jestetikoj moderna i postmoderna / U. Jeko // Filosofija jepohi postmoderna. – 1996. – S.53.

9. Nye J. S. Soft Power: The Means to Success in World Politics / J. S. Nye. – Public Affairs, 2004. – 191 p.

Gordienko O. O., graduate student of social philosophy, philosophy of education and educational policy nous, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), olia.gordienko13@gmail.com

«Soft» management in the postmodern: an analysis of the works of French thinkers

The article studies the basic principles of «soft» management in the work of contemporary French authors, scientists postmodern philosophy. Purpose of the article – to investigate major work of French philosophers of the postmodernists in terms of the need to introduce a mechanism of «soft» management. The essence of developments such famous contemporary French thinkers like Jean F. Lyotard, Jean Baudrillard, J. Deloaz, Foucault thus identified characteristics of the «soft» management postmodern philosophy. with the change of current concepts of modern society constantly changing and the status of philosophy: postmodern «paradigm» philosophy paradoxically manifested start destroying paradigmatic way of thinking pattern of the mechanism of action and comprehensive totalitarian pressure not only in management but also in everyday life.

Keywords: «soft» management philosophy modern, post-modern, post-modern philosophy, modern trends in society, the French philosophers of the postmodernists, present trends and more.

* * *

УДК 130.2:304.2

Гребенюк А. В.,
аспірант факультету соціальних наук,
Східноєвропейський національний університет
ім. Лесі Українки (Україна, Луцьк),
arsen.vishchun@gmail.com

СУЧАСНИЙ МІФ: ПРОБЛЕМА ЕКСПЛІКАЦІЇ

Мета роботи. Розглядається проблема різносторонності поняття «сучасний міф». Досліджуються фактори трансформації міфу в контексті сучасної культури. Простежується взаємозв'язок міфу та масової свідомості, зокрема в контексті масовості сучасного суспільства як його визначальної характеристики. Методологія полягає в застосуванні порівняльно-історичного методу вивчення проявів міфологічного мислення архаїки й сучасності та індуктивному виведенні визначення сучасного міфу. Наукова новизна. Визначається, що міф, утрачаючи сакральність і монополію на істинність у суспільстві, стає основою для нових форм осягнення й освоення світу. Але при цьому під впливом реміфологізації він адаптується до нових умов. На основі аналізу схожості та відмінності умов архаїчного та сучасного міфотворення виділяються основні риси сучасного міфу: його масовість і мішаність. Розглянуто прийоми адаптації міфологем до нових умов і підстави їх стійкості. Висновки. На основі аналізу ключових рис сучасного міфу він визнається як цілісне й актуальне пояснення світу, що сприймається емоційно-рефлексивно через масові факти і символи.

Ключові слова: міф, сучасна культура, масова свідомість, мас-медіа, реміфологізація.

Поняття «міф» від перших його задокументованих згадок і до сучасності набуло різноманітних значень. У численних дослідженнях наголошується, що класичний міф до теперішнього часу втратив свою силу. Отже, виникає суперечність, оскільки те, що називається рекламними, політичними, художніми міфами, спирається на сучасну дійсність і має величезний вплив на масову свідомість. Як правило, ці культурні феномени об'єднують доволі розмитим поняттям «сучасний міф». Виникає потреба у комплексному аналізі сутності міфу і визначенні, що таке сучасний міф.

Мета дослідження. У вітчизняній науці поширюється уявлення про міф як про важливий елемент сучасної культури. Наявність таких термінів як «політичний міф» або «рекламний міф», «авторська міфологія» спонукає знову поставити питання: «Що ж таке сучасний міф? Які його особливості?». Цим детермінована мета статті – на основі аналізу трансформацій міфу в контексті сучасної культури здійснити експлікацію сучасного міфу.

Міф містить у собі систему знань, які пояснюють властивості та генезис тих чи інших предметів, істот і явищ. Він характеризується синкретизмом фактичних і уявних, раціональних та ірраціональних елементів. Представник первісного суспільства мислив себе виключно як частину світу, що повинна коритися його законам. Первісний ритуал тут виступає дійсним і дієвим способом взаємодії зі світом, а міф – обґрунтуванням, чому саме він діє. Філософ і культуролог Василь Пивовєв у роботі «Міфологічна свідомість як спосіб освоєння світу» одну з важливих функцій міфу вбачає у «наданні людського сенсу хаосу»; міфологічна свідомість постає тут як «колективне емоційно-рефлексивне відображення результатів освоєння світу», яке дозволяє людині адаптуватися до природного і соціального середовища [9, с. 99].

Оперуючи архетипами – заснованими на досвіді минулих поколінь базовими образами, міф задає стереотипи – стійкі моделі уявлення, засновані на некритичному сприйнятті, та аксіотипи – ціннісні орієнтації, якими керуються спільнота й окрема людина.

Міф виробляє індивіда, який найповніше відображає досвід і цінності суспільства. Міф надає сенсу, розуміння і причетності до вічного та незмінного. За словами філософа Феохарія Кессіди: «В міфі колективні уявлення, почуття і переживання переважають над індивідуальними, панують над ними. Панування міфу означає безособовість, розчинення індивіда в первісному колективі, родовій громаді». Для первісного мислення життя визначалося належністю до племені та роду, людина існувала як частина загалу, а не як конкретна особа. За Мірча Еліаде, міф є універсальним архетипом поведінки індивіда і соціуму в цілому. Він задає зразок поведінки в колективі й довкіллі, що «дійсно працює» [11].

Зміна міфу, відмова від нього можлива тільки в разі значної, революційної, навіть катастрофічної зміни життя колективу і середовища його життя. Зазначимо, що коли іде мова про міф, який визначає діяльність усього суспільства, як правило, мається на увазі міфологія як система міфів. Адже суспільство в масштабах країн і народів не є настільки однорідним, щоб один міф у тому самому вигляді був універсальним і прийнятним для всіх. Міф тут виступає радше як прийняте беззастережно обширне знання, протилежність раціонально осмисленому знанню—логосу.

Ускладнення соціальної структури, розширення життєвого простору, розвиток технології створює в природі людський світ, який з часом настільки розростається, що протиставляється природі. Відповідно первісний міф не може повноцінно пояснювати світ і вступає у конфлікт з новим досвідом. Проте міф як продукт емоційно—рефлексивної діяльності, а не чистий набір фактів та інструкцій, здатний слугувати моделлю будь—якої реальності, створювати нову реальність і включати її до універсуму.

Клод Леві—Стросс наголошував: «У міфі все може бути; здається, що послідовність подій в ньому не підкоряється правилам логіки і порушує закон причинності. Будь—який суб'єкт може мати тут будь—який предикат, будь—які мислимі зв'язки можливі» [4, с. 239].

Надана міфом модель світу стає основою для релігії та філософії. З істини самого по собі він стає інструментом осягнення і донесення істини. Як пояснює О. В. Калашнік, «відмінність міфу від релігії полягає в тому, що він не визнає розходження між природним і надприродним. Його зміст розігрується по—справжньому, а його чудеса розглядаються як цілком реальні та повсякденні речі» [1]. А. Ф. Лосєв зауважував, що міфи «не містять в собі ніяких спеціально—філософських або філософсько—метафізичних інтуїцій або вчень, хоча на їх підставі виникали і можуть принципово виникнути відповідні філософські конструкції» [5, с. 233].

На міфі та ритуалі засновуються також фольклор і художня творчість. Примітно, що репрезентовані ними моделі світоустрою часто виглядають для мас прийнятними поряд із «офіційною» картиною світу через порівняну простоту і символи, здатні викликати сильні емоції. Ці символи іноді настільки яскраві, що аналогічних їм не вдається відшукати в природі чи насталому суспільстві. Міф часто використовується як підсилювач цінностей. Міф дозволяє загострювати той чи інший аспект цінності, гіперболізувати її, а отже, виділяти її в особливий спосіб [2].

Міф стає настільки родючим ґрунтом для нових форм пізнання і творчості завдяки простим інтерпретаційним кодам. Він може не містити жодних алегорій чи прихованих сенсів, але саме простота схиляє слухача до думки, що «справжні» значення слід шукати через символічні натяжки, імпліцитні сигнали [7, с. 30]. Тут проявляється інтертекстуальність, тобто вплив тексту міфу на інші тексти. Його фрагменти, персонажі, образи здатні проникати до інших міфів і художніх творів. Завдяки цьому старим міфологемам надається новий символічний зміст.

У відокремленому від природи людському світі з часом виділяється ще один світ — світ технології. Сучасна людина неповноцінна і нежиттєздатна поза ним, як первісна людина поза племенем. Унаслідок свого швидкого розвитку і почасти неочевидності функціонування він постає так само загадковим і від того потенційно небезпечним, як для первісної людини ліс або пустеля. Тепер природа і суспільство сприймаються за посередництвом технології. Світові приписується вже не людський сенс, а технологічний. До прикладу, ми навіть у буденному житті пояснюємо свій поганий стан випромінюванням пристроїв, людину називаємо «гвинтиком машини».

Більш того, технологія проникає в суспільство і природу, інтегрує їхні частини в себе. Діяльність машин, особливо електроніки, заснована на тих принципах, які пересічній людині неможливо побачити. Зазначимо, що технічна складність зазвичай поєднується з простотою повсякденного використання через символи, піктограми, наприклад, у побутовій техніці чи смартфонах. Тому поводження з технікою часом є не тільки раціональним використанням, але й ритуалом, повертаючи силу міфу.

Посередництво технології у відношенні між людиною і довкіллям породжує особливе постмодерне розуміння світу як умовності, симуляції. Сучасна людина має справу не з предметною дійсністю як такою, а зі симуляцією, розумовими конструкціями, уявлюваним простором і асоціативними ландшафтами. Стирається межа між вигаданими світами і реальною дійсністю, різного роду технічні засоби (фото, відео, лазерна світлотехніка, комп'ютерна графіка, анімація), інформаційні технології ставлять під питання традиційний поділ уявлюваного і дійсного та дозволяють створювати унікальний міфологічний простір [1].

Крім технології, сучасний світ вирізняється феноменом масовості. Ніколи раніше соціальні групи не перебували в комунікації на підставі стільки факторів, а їхній культурний простір не містив стільки інформації. Урбанізація і доступність комунікацій різних типів не стільки стирають географічні, етнічні, світоглядні межі, скільки переносять їх у віртуальний простір знаків і символів. Їх кількість та інтерпретації обмежені тільки ємністю носіїв інформації. Особливістю сучасної міфотворчості багатьма визначається саме те, що вона існує в умовах надлишку інформації. Замість дотворювати картину світу, вона мусить вибирати з простору знаків і текстів ті, з яких можливо вибудувати чітку модель світоустрою. Мережі інтертекстуальних значень інтегрують індивіда в культуру, а соціальна функція інтертекстуальності передбачає насамперед зрозумілість і доступність текстів. Комунікація за посередництвом медіа тому й називається масовою,

що основана на засадах інтертекстуальності–загальнозрозумілості [7, с. 33].

Культуролог Марк Найдорф пише, що «масова» людина – це тип людини, якій властиве структурно і змістовно «масове» світоуявлення, взяте в її здатності мотивувати відповідну – змістовно і структурно «масову» – поведінку. Манючі можливість діяти на свій розсуд, сучасна людина в більшості випадків добровільно прагне до тих же самим цілей і способів дії, які одночасно з нею вибирає безліч інших людей – таких же, як і вона сама, і з тих самих міркувань [6]. Сучасність можна охарактеризувати як «епоху масовості». Як культурно–історична епоха вона якісно відрізняється від Нового часу, Відродження чи античності пануванням в ній масової культури. «Застарілість» у ній визначається не так часом виникнення чи терміном існування, як оцінкою поняття, символу, сюжету за критерієм їх прийнятності для маси. Тому можна почути, що твори минулих сторіч сучасні, а вчорашні новини, ідеї, товари вже застаріли.

«Сучасне» ніщо не відображає так повно й актуально як мас–медіа. Символічний простір медіа акцентується на особливих, вибраних творцями новин подіях і явищах. Виняткове, реальне чи подане як таке зумисне, у мас–медіа формує медійний віртуальний світ, що являє собою спрощену, але логічну в основних параметрах схему світу. На її основі вибудовуються цінності та задаються алгоритми поведінки, що ріднить символічний простір медіа з міфом.

Сучасне суспільство утримує властиві йому образи світу за допомогою маси текстів, яку безупинно відтворює велика і всепроникна мережа засобів тиражування загальнозначущої інформації, званих «ЗМІ», або «мас–медіа». У цій картині світу багато що не зовсім так, як «у житті». Якщо порівняти рекламні товари або рекламні доходи – з тими, які поширені в нашому живому оточенні, то неважко «відчути різницю». Вивіска магазину second–hand «Товари з Європи» не бентежить покупця: він знає, що мається на увазі «справжня Європа», а не та, де він географічно живе. Медійне життя «зірок», що складається в основному з «появ на публіці» – шоу і презентацій, перемежованих із медійними «скандалами», – має мало спільного з працею й особистим життям артистів, чії персональні зусилля наповнюють існування цих «зірок» [6].

Сучасним міфом нерідко називається ідеологія, оскільки задає модель світу й організовує життя людських спільнот за нею. Політичний міф визначається з одного боку як ірраціональне, спрощене відображення політичної реальності для мас, з іншого – як інструмент досягнення політичних завдань, викривлену картину світу, що є результатом раціональної діяльності [11]. За словами Клода Леві–Строса, «ніщо не нагадує так міфологію, як політична ідеологія. Може бути, в нашому сучасному суспільстві остання просто замінила першу» [4, с. 242]. Такий міф спирається на почуття, але доводить свою істинність новими дієвими засобами: статистикою, науковою теорією, певними загальновідомими фактами.

Ідеологія, як і міф, оперує не стільки конкретними образами, скільки архетипічними символами, тому може прийняти нові «ролі й декорації», якими пояснювати

нову дійсність, часову, просторову чи будь–яку іншу. Так, і ідеологія й міфологія, як правило, описує «історію походження», «золотий вік», «час хаосу», «героя». Вони «нанизуються» на головне (для конкретного періоду і спільноти) звернення, роблячи його надреальним, священним і позачасовим. «Якщо справедливе твердження, що мета міфу – дати логічну модель для вирішення якогось протиріччя, то ми будемо мати теоретично нескінченне число шарів, причому кожен буде дещо відрізнятися від попереднього. Значить, зростання міфу безперервне, на відміну від його структури, яка лишається уривчастою» [4, с. 265].

На відміну від багатьох архаїчних міфів, ідеологічний міф не лише пояснює, чому світ є таким зараз, але й описує, яким він буде в майбутньому. Його відмінність від описів майбутнього в класичному міфі полягає в тому, що він подає історію не як цикл (майбутнє є поверненням до колишнього стану «золотого віку»), а прямолінійний розвиток від гіршого до кращого або спіраль – низку циклів, упродовж яких відбувається загальний прогрес.

Як повна протилежність міфу традиційно подається наука. Її опора на факт, теорію та експеримент протиставляється образно–символічному (міфічному) мисленню. Таку думку спростовує вже те, що всяке дослідження перебуває на межі відомого і невідомого. Тому воно мусить створювати уявний світ, де пояснити невідоме через відоме. «По той бік» відомого немає нічого певного, тільки вірогідність, гіпотеза. Виникаючи через нестачу інформації, гіпотеза будується на припущеннях, оперуючи символами [3, с. 191].

Аналізуючи міфопоетику і міфополітику, Людмила Павлюк пише: «Сучасне міфотворення охоплює всі сфери суспільного життя – наукову, ідеологічно–політичну, художню – і виявляється особливо помітно там, де ідеологічні (культурні) групи здійснюють експансію в «маси», бажають впливати і панувати. Ідеологія робить це за визначенням, наука – остільки, оскільки в неї проникає ідеологія чи наскільки вона сама створює ідеологію [...]. Міф – це не тільки те, що з раціонального погляду є напівправдою, перебільшенням, випередженням подій. Це те, що з емоційного погляду є правдою. Свідомо сприймач інформації прагне до «об'єктивності», підсвідомо ж хоче емоційної правди, а не логічної. Обслуговування такої суперечності гарантує довге реінкарнаційне життя міфів, об'єкта тривалий еволюційний процес міфотворення, міфоборства і «міфоборства як міфотворення» [8].

Наукова новизна. У роботі встановлено, що особливість сучасної міфотворчості полягає в перенесенні архаїчного світорозуміння на сучасні реалії. Процеси реміфологізації стають культурною домінантою. Як наслідок виникають неоміфи: міфи ідеології, реклами, повсякденного життя. Виходячи з їх особливостей, через порівняння з міфом архаїчним, пропонується власне визначення сучасного міфу.

Висновки. Міф сучасності не тотожний архаїчному вже тому, що існує поруч із раціонально–логічним знанням. Але з нього він бере матеріал для побудови власних образів і аргументів. Сучасне суспільство, тобто складно структуроване, поділене на опозиції мирське/священне, природне/цивілізоване, людське/машинне, потребує відповідного міфу, який і можна називати

сучасним. Він об'єднує розділений світ, роблячи його зрозумілим і безпечним, спираючись на знання, які, власне, і розділяють. Такий міф повинен володіти всеохопністю як система знань, легкістю сприйняття як беззастережне ірраціональне пояснення і мінливістю для пояснення конкретного явища.

Отже, «сучасність» міфу визначає те, наскільки ефективно він пояснює світ і організовує діяльність людини мас згідно з цими поясненнями. *Сучасний міф можна визначити як цілісне й актуальне пояснення світу, сприйняте емоційно-рефлексивно через масові факти і символи.* Кожна епоха має свій «сучасний міф», але для ХХ–ХХІ сторіч визначальним є існування міфу в умовах сумнів в його істинності, невпинної мінливості світу; як наслідок, де- і реміфологізація стають не кризою міфотворчості, а її повсякденними процесами.

Що єднає сучасний міф із міфом традиційним, це віра в його істинність. Та навіть міф, у який не вірять, утворює ґрунт для подальшого розвитку культури і, в перспективі, появи нових міфів.

Список використаних джерел

1. Калашнік О. В. Міф як синкретична форма віртуальної реальності / О. В. Калашнік // Гуманитарн. вісн. Запоріз. держ. інженерної акад. – 2010. – Вип.41. – С.141–151.
2. Коблева Э. А. Значение мифа в современном социуме / Э. А. Коблева // Теория и практика общественного развития. – Краснодар, 2009. – №1.
3. Комаров В. Н. Наука и миф / В. Н. Комаров. – М.: Просвещение, 1988. – 192 с.
4. Леви-Стросс К. Структурная антропология / К. Леви-Стросс. – М.: Академ. проект, 2008. – 555 с.
5. Лосев А. Ф. Самое само: сочинения / А. Ф. Лосев. – М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. – 1024 с.
6. Найдорф М. И. Очерки современной массовой культуры / М. И. Найдорф // Монография. – Одесса: ВМВ, 2013. – 267 с.
7. Павлюк Л. С. Знак, символ, миф у масовій комунікації: посіб. для вузів / Л. С. Павлюк. – Львів: ПАІС, 2006. – 118 с.
8. Павлюк Л. С. Міфопоетика і міфополітика: міф, контрміф і антиміф [Електронний ресурс] / Медиакритика. – Режим доступу: <http://www.mediakrytyka.info/drukovani/mifopoetyka-i-mifopolityka-mif-kontrmif-i-antymif.html>
9. Пивоев В. М. Мифологическое сознание как способ освоения мира / В. М. Пивоев. – Петрозаводск: Карелия, 1991. – 111 с.
10. Цельковский А. А. Миф традиционный и современный: единство и различие / А. А. Цельковский // Научные проблемы гуманитарных исследований. – 2010. – №6. – С.264–268.
11. Шайгородський Ю. Ж. Політика: взаємодія реальності і міфу: [монографія] / Ю. Ж. Шайгородський / Ін-т політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К.: Знання України, 2009. – 400 с.

References

1. Kalashnik O. V. Mif jak synkretychna forma virtual'noi' real'nosti / O. V. Kalashnik // Gumanitarn. visn. Zaporiz. derzh. inzhenernoi' akad. – 2010. – Vyp.41. – S.141–151.
2. Kobleva Je. A. Znachenie mifa v sovremennom sociume / Je. A. Kobleva // Teorija i praktika obshhestvennogo razvitija. – Krasnodar, 2009. – №1.
3. Komarov V. N. Nauka i mif / V. N. Komarov. – M.: Prosveshhenie, 1988. – 192 s.
4. Levi-Stross K. Strukturnaja antropologija / K. Levi-Stross. – M.: Akadem. proekt, 2008. – 555 s.
5. Losev A. F. Samoe samo: sochinenija / A. F. Losev. – M.: ZAO Izd-vo JeKSMO-Press, 1999. – 1024 s.
6. Najdorf M. I. Ocherki sovremennoj massovoj kul'tury / M. I. Najdorf // Monografija. – Odessa: VMV, 2013. – 267 s.
7. Pavljuk L. S. Znak, symbol, mif u masovij komunikacii': posib. dlja vuziv / L. S. Pavljuk. – L'viv: PAIS, 2006. – 118 s.
8. Pavljuk L. S. Mifopoetyka i mifopolityka: mif, kontrmif i antymif [Elektronnyj resurs] / Mediakrytyka. – Rezhym dostupu:

<http://www.mediakrytyka.info/drukovani/mifopoetyka-i-mifopolityka-mif-kontrmif-i-antymif.html>

9. Pivoev V. M. Mifologicheskoe soznanie kak sposob osvoenija mira / V. M. Pivoev. – Petrozavodsk: Karelija, 1991. – 111 s.

10. Celykovskij A. A. Mif tradicionnyj i sovremennyj: edinstvo i razlichie / A. A. Celykovskij // Nauchnye problemy gumanitarnyh issledovanij. – 2010. – №6. – S.264–268.

11. Shajgorodsk'kyj Ju. Zh. Polityka: vzajemodija real'nosti i mifu: [monografija] / Ju. Zh. Shajgorodsk'kyj / In-t politychnyh i etnonacional'nyh doslidzhen' im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy. – K.: Znannja Ukrainy, 2009. – 400 s.

Hrebeniuk A. V., postgraduate, Department of Social Sciences, Lesya Ukrainka Eastern European National University (Ukraine, Lutsk), arsen.vishchun@gmail.com

Modern myth: a problem of explication

The purpose of work. The article develops a problem of the concept's versatility of «modern myth». It studies some transformation factors of myth in the context of contemporary culture. The article traces the relation between myth and mass consciousness, particularly in the context of mass character of the modern society as its defining characteristic. The methodology consists in using a comparative-historical method of studying the manifestations of mythological thinking of the archaic period and modern inductive derivation and definition of modern myth. Scientific novelty. We determined that myth becomes a basis for new forms of comprehension and development of the world, by losing sacrality and a monopoly on the truth in a society. But, herewith, under the influence of remythologization, it adapts to the new conditions. By analyzing the similarities and differences of conditions of the formation of archaic and modern mythmaking we can separate the major features of a modern myth out: its mass character and changeability. We considered the techniques of mythologems' adaptation to the new conditions and grounds of its sustainability. Conclusions. Based on the analysis of key features of contemporary myth, we define it as an integral and relevant explanation of the world that is perceived through the massive facts and symbols emotionally and reflectively.

Keywords: myth, modern culture, mass consciousness, mass media, remythologization.

* * *

УДК І+33

Диденко Л. В., кандидат философских наук, доцент, доцент кафедры философии гуманитарных наук, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), DidenkoLarysa@gmail.com

Кондрашова-Диденко В. І., кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры экономической теории, макро- и микроэкономики, Киевский национальный университет им. Тараса Шевченко (Украина, Киев), kondrashova.didenko@gmail.com

ФИЛОСОФСКИЕ–И–ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ ИННОВАЦИИ

Исследование посвящено рассмотрению феномена «инновация» в современном обществе страны. Инновация – новое, внедренное в деятельность, явление (общество или экономику, право, политику, другую его подсистему) и «работающее» в нем. Новации широко используются и эффективно «работают» только в современном обществе, которое характеризуется нормальным уровнем динамизма, то есть способностями и стремлениями к инновациям. Инновация связана с новацией двух видов: новацией, готовой к внедрению и «работающей» новацией. Источниками инновации есть человеческий и искусственный интеллект, знание. Целью исследования является определение содержания инновации в современном обществе страны. Реализация цели требует уточнения природы, сущности и основного источника инновации; определения соотношения понятий «новое», «новация», «инновация»; выявления типов и видов новации; определение философских и экономических измерений инновации как основы современного общества страны. Главными методами, использованными в исследовании, являются анализ, синтез, герменевтический, феноменологический, прогнозирование, моделирование. Выводы: инновация – это кардинально иное, внедряемое в культуру–социо–экономическую деятельность; основным источником инновации является интеллект человека, создающий идеи, знания и практики; инновации обуславливают формирование нового общества страны в форме интеллектуального или SMART.

Ключевые слова: современное общество, новое, новация, инновация, интеллект, знание, практики, измерения.